

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15CoPr/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316213256
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1316213256.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Evy Mészárosovej a JUDr. Silvie Walterovej v právnej veci žalobcu: N. U. , narodený dňa X.X.XXXX, bytom Z. č. XX, zastúpený JUDr. Pavlom Kontrom, advokátom v Rožňave, Čučmianska dlhá č. 21, proti žalovanému: BENCONT INVESTMENTS, s. r. o., Bratislava, Vajnorská č. 100/A, IČO: 36 432 105, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Bratislava, Martinčekova č. 13, IČO: 50 361 368, za ktorú koná JUDr. Veronika Kubriková, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 12. apríla 2018, č.k. 17 Cpr 6/2016-96, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 12. apríla 2018, č.k. 17 Cpr 6/2016-96,
- vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol, p o t v r d z u j e ;
- vo výroku o náhrade trov konania m e n í t a k , že žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a .
- II. Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Okresný súd Bratislava III. rozsudkom zo dňa 12.4.2018, č.k. 17 Cpr 6/2016-96, I. žalobu zamietol a II. žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Nevyhovel tak žalobe, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej v zmluve o úvere zo dňa 3.5.2006 medzi žalobcom ako dlžníkom a právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou, a.s., ako veriteľom, č. XXXXXXXXXX. Žalovaný vo svojom vyjadrení uvádzal, že výkon zrážok zo mzdy žalobcu si viac neuplatňuje, poslednú zrážku eviduje zo dňa 19.9.2016, preto je presvedčený, že neexistuje žiadny dôvod na autoritatívne usporiadanie vzťahu strán sporu meritórnym rozhodnutím, ktorým by súd uložil povinnosť zdržať sa výkonu zrážok a ustanoviť neplatnosť dohody, pretože ani jedna zo strán sporu nechce realizáciu výkonu zrážok. Súd prvej inštancie žalobu zamietol s odkazom na ustanovenie § 137 písm. c/ C.s.p., pretože žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na takomto určení. Žalobca nerozporoval, že posledná splátka na základe dohody o zrážkach zo mzdy bola realizovaná dňa 19.9.2016 a k ďalším zrážkam už nedošlo, rovnako nerozporoval, že žalovaný si ďalšie zrážky už neuplatňuje. Z tohto dôvodu považoval tvrdenie žalovaného za nesporné. Súd ďalej dôvodil, že na strane žalovaného ide o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, ktorý spolu s pôvodným veriteľom, Poštovou bankou, a.s., tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo vychádzajú z ustanovenia § 53a ods. I Občianskeho zákonníka. Prípadné rozhodnutie súdu by malo vplyv nielen na žalovaného, ale aj na dodávateľa služby - bankovú inštitúciu a pôvodného veriteľa. V prípade žaloby o neplatnosť právneho úkonu sa vyžaduje, aby na strane žalovaných ako nútené procesné spoločenstvo vystupovali všetci účastníci dotknutého právneho úkonu. Ak teda žalobca nežaluje všetkých nútených spoločníkov, aj z tohto dôvodu by žaloba musela byť zamietnutá. Výrok o nároku na náhradu trov konania súd prvej

inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. I, § 262 ods. I C.s.p. a túto priznal žalovanému, ktorý mal v konaní plný úspech.

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca dôvodiac ustanovením § 365 ods. I písm. d/, h/ C.s.p. Súd mu ako spotrebiteľovi neposkytol ochranu, na ktorú mal nárok a bez všetkého prevzal účelové tvrdenia žalovaného. Súd nepovažoval za sporné tvrdenie žalovaného, že posledná splátka na základe dohody o zrážkach zo mzdy bola realizovaná dňa 19.9.2016 a k ďalším zrážkam zo mzdy už nedošlo, navyše si prevzal tvrdenie, že žalovaný ani nebude uplatňovať žiadne ďalšie splátky na základe dohody o zrážkach zo mzdy, neplatnosti ktorej sa v tomto súdnom konaní domáha. V skutočnosti žalovaný upustil od vykonávania zrážok zo mzdy na základe nariadeného neodkladného opatrenia. Tvrdenie, že žalovaný ani po skončení tohto konania zrážky zo mzdy vykonávať nebude, je tak vyhlásením bez právneho základu. Zamietnutie žaloby pre nedostatok naliehavého právneho záujmu nie je namieste, pretože tento stav by nenastal, pokiaľ by súd pozitívne o návrhu na neodkladné opatrenie nerozhodol. Okrem toho napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje za nepreskúmateľný, pretože sa súd nevysporiadal s jeho tvrdeniami, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou typovej formulárovej zmluvy, kde si žalovaný výšku dlhu sám diktuje bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Vo vzťahu k nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Nitra sp.zn. 9 Co 190/2016, Krajského súdu Košice sp.zn. 1 Co 517/2013, Okresného súdu Prešov sp.zn. 12 C 68/2012 a pod., kde súdy v skutkovo totožných veciach rozhodli v jeho prospech. Pokiaľ aj súd jeho žalobu zamietol, o trovách konania mal rozhodnúť tak, že žiadnej zo strán právo na ich náhradu neprizná s odkazom na ustanovenie § 257 C.s.p. Dôvody hodné osobitného zreteľa na jeho strane vidí v jeho mimoriadne zlej finančnej a majetkovej situácii. Jeho majetková situácia bola súdu známa z rozhodnutia CPP, podľa ktorého je osobou v materiálnej núdzi, na základe čoho mu bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci. Pracuje ako bača, nemal elementárnu vedomosť o štandardnej úrovni záväzkových vzťahov, nerozumel ďalšiemu postupovaniu pohľadávky bez jeho vedomia. Obdobne tak rozhodol odvolací súd v skutkovo totožnej veci, uznesením zo dňa 31.1.2018, sp.zn. 8 CoPr 11/2017, ktoré súčasne s odvolaním pripojil. Odvolaciemu súdu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a jeho žalobe vyhovieť a priznať mu náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol odvolanie zamietnuť a zaviazat žalobcu nahradiť mu trovy konania. Stotožnil sa s odôvodnením napadnutého rozsudku, so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, náležitosti rozsudku vyplývajú z ustanovenia § 220 ods. 2 C.s.p. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení by bol daný tam, kde by bez tohto určenia bolo právo žalobcu neisté alebo kde by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Určovacia žaloba podľa § 80 písm. c/ O.s.p. mala preventívny charakter a mala miesto jednak tam, kde bolo možné za jej pomoci eliminovať stav ohrozenia práva či neistoty v právnom vzťahu a k odpovedajúcej náprave nebolo možné dospieť inak. K zmene systému určovacích žalôb došlo prijatím novej procesnej právnej úpravy Civilného sporového poriadku, účinného od 1.7.2016, ktorý už určenie existencie právneho vzťahu výslovne neuvádza. Jeho § 137 rozlišuje medzi žalobou, ktorou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, pričom tento nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu (písm. c/), alebo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu (písm. d/). Žalobu na určenie právnej skutočnosti nová právna úprava pripúšťa iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu, hmotného práva. V tejto súvislosti v podrobnostiach odkázal na komentár k Civilnému sporovému poriadku (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., Praha, C. H. Beck, 2016, str. 504).

4. Ďalšie vyjadrenia predložené neboli.

5. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016; C.s.p.)], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať, dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. I C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 24. júna 2020; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu, ich zástupcovia, upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol, potvrdil (§ 387 ods. I, ods. 2, ods. 3 C.s.p.) ako vecne a právne správny a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, odôvodnenie

rozsudku odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v tomto rozsahu odvolací súd považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

6. Súd prvej inštancie vecne a právne správne žalobu zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neplatnosti (len) dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola súčasťou zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 3.5.2006 medzi Poštovou bankou, a.s. (právnym predchodcom žalobcu), ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom. Určenia neplatnosti úverovej zmluvy sa žalobca v čase začatia predmetného súdneho konania a ani neskôr, navrhnutými zmenami žaloby so súhlasom súdu, vôbec nedomáhal; bol (je) teda povinný svoj dlh vyplývajúci z danej (platnej) úverovej zmluvy splniť či už formou zrážok zo mzdy, resp. iným zákonom dovoleným spôsobom. Hoci návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v povinnosti žalovaného a zamestnávateľa žalobcu zdržať sa vykonávania práva na zrážky zo mzdy žalobcu súd prvej inštancie vyhovel, po jeho rozhodnutí ku zmenám žaloby (osobitne vo vzťahu k úverovej zmluve) nedošlo. Za tohto skutkového stavu žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola súčasťou zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 3.5.2006. Nepreukázal, ani len netvrdil, čo malo určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy priniesť do vzťahu medzi stranami sporu. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 C.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 C.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnil (§ 220 ods. 2 C.s.p.). V konaní pred súdom prvej inštancie sa nevyskytla žiadna vada procesného charakteru, takú ani sám odvolateľ netvrdil, na ktorú by musel odvolací súd prihliadať aj bez návrhu strán sporu (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

7. Vo výroku o nároku na náhradu trov konania odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil (§ 388 C.s.p.) a žalovanému náhradu trov konania nepriznal (§ 257 C.s.p.). V konaní pred súdom prvej inštancie bol žalovaný úspešný v celom rozsahu, a tak mu svedčí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (§ 255 ods. 1 C.s.p.). Na strane žalobcu je však daný dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý úspešnému žalovanému nemožno priznať nárok na náhradu trov konania (§ 257 C.s.p.), spočívajúci v tom, že Centrum právnej pomoci, Kancelária Rimavská Sobota, rozhodnutím zo dňa 8.7.2016, sp.zn. KaRS-XXXX/XXXX, Č.z. XXXXX/XXXX, priznal žalobcovi nárok na poskytovanie právnej pomoci s finančnou účasťou v sume 40,-- €, ktorú je povinný uhradiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia k rukám ustanoveného advokáta a súčasne žalobcovi určil advokáta JUDr. Pavla Kontru, so sídlom v Rožňave, na zastupovanie žiadateľa v právnej veci o určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Rozhodol tak po zistení, že žalobca spĺňa podmienku materiálne núdze.

8. Žalovanému úspešnému aj v odvolacom konaní odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodov rovnakých ako je uvedené v ods. 7 tohto rozsudku (§ 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, § 257 C.s.p.).

9. O trovách konania odvolací súd rozhodol tak, ako v obdobnej právnej veci strán sporu rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 31.1.2018, č.k. 8 Cpr 11/2017-58.

10. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p., a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

11. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 393 ods. 2 veta druhá C.s.p. v spojení s § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou

organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).